

Landskap: SmålandUpptecknat av: Karl KelnquistHärad: BohusAdress: HelmiSocken: ÄlneboBerättat av: Gunnar AnderssonUppteckningsår: 1936Född år 1896 i ÄlneboUppteckningen rör Fredjebruket i Älnebo

Isedjebruk

Isagen fälldes i regel på hösten året före
den brändes. Nästföljande vår brändes
den. Man fick passa plogen och skra-
pade för den (skull upp jorden) så det
blev bara fläckar. Man begränsade
även plogen med vatten. De grova
stokarna bortforslades ävensom de obrän-
da resterna. De kastades helt enkelt
bort eller användes som bränsle hemma.

Första

året sattes potatis, som "backades i
papper" d. v. s. de lades på marken och
gjut och aska lades över i små högar.
Potatisen skördades på vanligt sätt.

Andra

året såddes s. k. böstråg. På våren då rå-

a.

gen var ungefär fem m.
lång, såddes klöver så att
det blev klöversåle. Vid
sådden av rågen användes
för att "mylla" den svårför-
brädda eller "bränkrut-
ta" som den här kallas
och som består av en mäs-
siv på ungefär 2 m.

b.

i vars toppända rågen
tillsammans grevar fäst
boarsitt ("bräna" h. s. v.
bränna).

Soedjebuket
har tidigt förekommit
för att röja mark, som

efter södjningen sterbits i gärligaste
mån. På stora s. k. "bäv- och pullestenn"
pladade man till de blivit riktigt beta,
då man bälade på kallt vatten på att de
sprack. Vid södjningen kom man ibland

ut på mossmark och då
brann jorden till elden
kom till fast botten

Då uppsed stora fördjup-
ningar, som vattenfylldes

På detta sätt blev
många av de smala

skan (mågårnar) och "gölakålarna" uppkommit,
f. ex. Kryksjön i Åhusboda (på Jämt) och
Pärsjön i Pärnåla. Som bevis för detta
kan anföras att uppdragen "fälen"
(kärnan av trädet) blev tydligt spår

5084

efter "brandkolster".

Numera är sälljobruket förbjudet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4